

LUND UNIVERSITY

Ilska över att Max IV och ESS slukar allt

Nebel, Cecilia

2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nebel, C. (2013). Ilska över att Max IV och ESS slukar allt. Sydsvenska Dagbladet.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

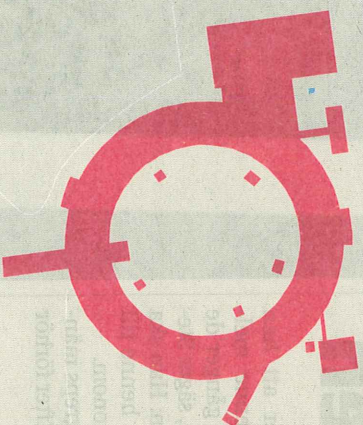
UNIVERSITETSLIV

PENGARNA

Redaktör: Cecilia Nebel
E-post: lund@sydsvenskan.se Telefon: 046-19 71 00
Postadress: Universitetsliv, Sydsvenskan, Skonmätargatan 1, 223 50 Lund

Max IV klart 2016:
Forskningsanläggning
som bygger på synkrotronljus.

E22

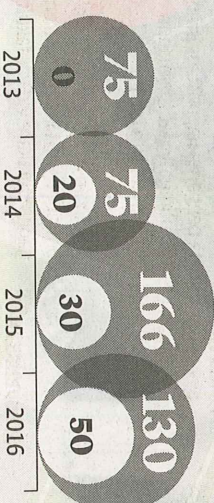
Medicon Village ligger i gamla Astra Zenecas lokaler. Forskare, kliniker, innovatörer och företagare inom health science. (Området är den lila rutan på översiktskartan.)

Flagskeppen tär på Universitetets kassakista

Max IV, ESS och Medicon Village är Universitetets tre flaggskepp. Max IV byggs för fullt, Medicon Village fyller på lokaler och ESS är under förhandling med partnerländerna. Här är kostnaderna* för Universitetet.

Totalkostnader och bidrag

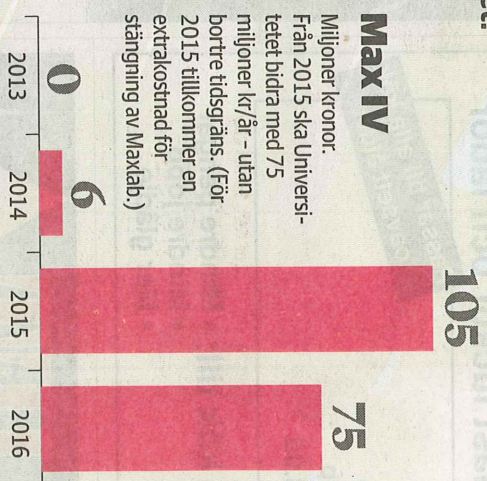
Inför budgetpropositionen 2012 begärde Lunds universitet 60 miljoner om året i ökade anslag från regeringen. Så mycket fick man inte. Grå boll/vit siffra = totalkostnad i miljoner kr. Vit boll/svart siffra = beslutat extraanslag.

* Kända fasta kostnader som Universitetet ska betala. Driftskostnader tillkommer, men det är okänt i vilken omfattning och hur de ska fördelas.

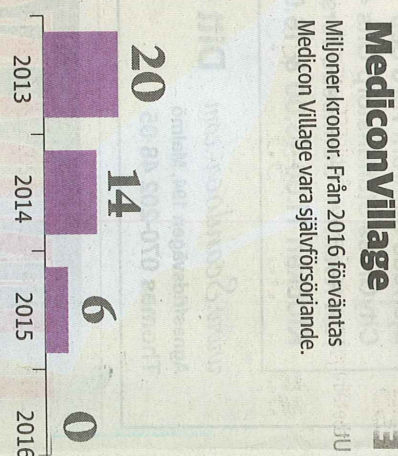
Max IV

Miljoner kronor.
Från 2015 ska Universitetet bidra med 75 miljoner kr/år - utan bortre tidsgräns. (För 2015 tillkommer en extrakostnad för stängning av Maxlab.)

Medicon Village

Miljoner kronor. Från 2016 förväntas Medicon Village vara självförsörjande.

Iska över att Max IV och ESS

LUND
■ **Det jäser av missnöje inom samhällsvetenskapliga fakulteten över att satsningarna på Max IV och ESS tvingar ut annan forskning.**
- Lunds universitets forskning riskerar att kantra över till medicin, naturvetenskap och teknik, säger dekanen Ann-Katrin Bäcklund.

Hon möter upp i entén till gamla kirurgen, Helgo Zettervalls vackra byggnad som varit kirurklinik för utvärtes sjuka. Den pampiga entén leder upp till dekanens arbetsrum.

- Vackert - visst. Ändamålsenligt - knappast, säger Ann-Katrin Bäcklund och pekar ut över den stora entréhallen.

En stor andel av studenterna vid Lunds universitet läser samhällsvetenskap.

Men att vara stor hjälper inte alltid. I flera år har fakulteten efterfrågat ett studiecentrum. Studenterna vill ha bättre studiemiljö och forskarna arbetsplatser.

- Det har varit oerhört svårt för oss att få fram en finansieringsplan för moderniseringen av kvarteret Paradis - samhällsvetenskapliga fakultetens område i Lund. Men nu ser det faktiskt ut som att det

kan komma positiva beslut i nästa budget förklarar Ann-Katrin Bäcklund.

Beskedet är viktigt. Någon egen större kassa finns det inte att gräva ur. Fakultetsanslagen ökar bara marginellt nästa år. Samtidigt ska alla fakulteter solidarisera sig med och betala för Universitetets stora åtaganden för Max IV, ESS och Medicon Village. För de fakulteter som står längst ifrån forskningsmässigt är det inte enbart positivt.

- För kunskapsutveckling och för Lunds universitet kan forskningsanläggningarna komma att betyda väldigt mycket, de är helt enkelt chansningssaker man måste göra. Men vi ifrågasätter varför Lunds universitet måste bidra i så stor omfattning till nationella och internationella

"Om man tror att världens problem kan lösas enbart med teknik brukar det gå illa."

Ann-Katrin Bäcklund.

anläggningar. Det handlar om minst 50 miljoner kronor om året. Alla disponibla medel är intecknade för lång tid framåt, säger Ann-Katrin Bäcklund.

När regeringen öronmärkte pengar till ESS och Max

IV beslutades att fyra procent skulle gå till fakulteter som inte är direkt berörda av satsningen. Men pengarna skulle inte få användas hur som helst, utan spenderas på forskning som anknyter till forskningsanläggningarna.

- Det blir inget utrymme för forskningssatsningar inom andra områden. Ta vår forskning om ekologisk- och jordbruksmässig utveckling i Afrika, om demokrati, om EU-diplomati och så vidare: våra spjutspetsar. De kan inte forska om ESS.

Om det inte görs andra prioriteringar riskerar fakulteten framtida nedskärningar både när det gäller forskningsprojekt och personal. Enligt Ann-Katrin Bäcklund är risken stor för tappad kvalitet.

Hur påverkas ni?

Fredrik Andersson,
rektor Ekonomihögskolan:

– Man kan inte göra stora tekniksatsningar utan humanistisk/samhällsvetenskaplig forskning – teknik och samhälle hänger ihop. Vi har lyckats driva det dithän att Universitetet reserverar fyra procent från de stora tekniksatsningarna. Det är inte mycket, men bättre än ingenting. Satsningarna får inte resultera i att det inkriäktar på våra övriga forskningsresurser, att nu får vi mindre av allmänna pengar. Det finns i förans riktning.

– Vi har för lite pengar både till forskning och utbildning och det har många orsaker, men Max IV och ESS är inte de främsta. Anläggningarna betyder oerhört mycket för Lunds universitets internationella rykte och det är vi alla helt beroende av. Men det är klart att det finns faror, här ger man sig in med stora investeringar där Lunds universitet står för en del av risktagandet, och satsningar kopplade till anläggningarna får extra medvind, internt och externt.

A black and white portrait of a young boy with short, light-colored hair, wearing round-rimmed glasses and a striped shirt. He is smiling broadly, showing his teeth. The background is a simple, light-colored wall with a door frame visible in the upper right.

Solfrid Söderlind,

-Vi är angelägna om att bevakat våra intressen så att vi inte hamnar på efterkälken här. Resurserna är begränsade. Om man gör omfördelningar till vissa områden så måste man ta pengarna någonstans ifrån. Samtidigt är det spännande satsningar och jag tror att det finns utrymme för ett antal projekt inom det rättsvetenskapliga området som skulle kunna engagera forskare vid vår fakultet.

-Vi sysslar inte alls med materialforskning, däremot finns tankar om att göra som i Cern, att ha ett "artist in residence-program", på så sätt skapa vi en närvaro i Brunnsögår. Anläggningarna för med sig höga kostnader och stora risker. Frågan är hur det kommer att påverka en liten fakultet - det svaret har inte vi. Den andra frågan är om när Lunds universitet blir för stort och tungt åt det här hållet.

■ **Dekan** är högsta administrativa chef för en fakultet.

"Vi har inte ökat fakultetsmedlen för någon."

Per Eriksson, rektor.

framgångsrika, och att det är tråkigt att det inte finns motsvarande resurser att komma åt inom andra områden. Tänk om vi skulle säga att vi inte tar emot anslag från Vetenskapsrådet för att det ska vara en jämn balans – det är fullständigt orimligt, säger han.

Allt oftare kräver finansi-
ärer motprestationer från
Universitetet. Det kräver

i sin tur prioriteringar som inte gynnar de fakulteter som är mindre uppvaktade. Men att samhällsvetenskapliga fakulteten skulle vara fördelad håller inte Per Eriksson med om.

"Vi kan inte fördela pengar vi inte har"

LUND

■ Rättisprinciper ska inte få hindra att framgångsrika delar växer, säger Universitetets rektor Per Eriksson.

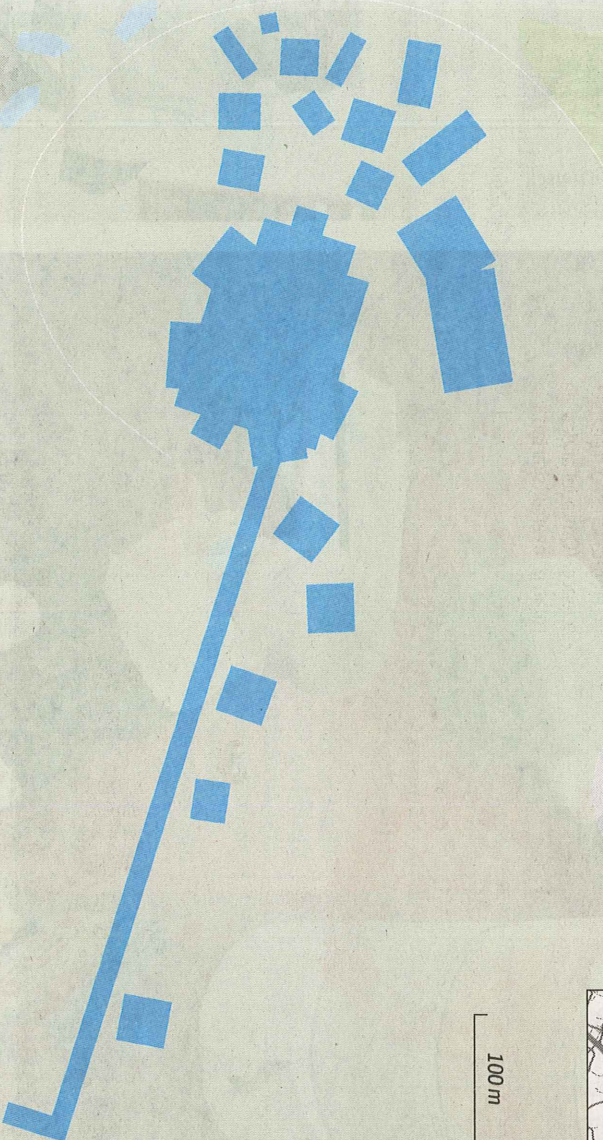
Fyra procent av öronmärkta forskningsmedel till ESS, Max IV och Medicin Villa-ge ska gå till fakulteterna som inte är direkt berörda. Men Per Eriksson backar nu på att de måste gå till projekt som har med forskningsan-läggningarna att göra.

sådan koppling, men jag har inte lagt någon begränsning framöver.

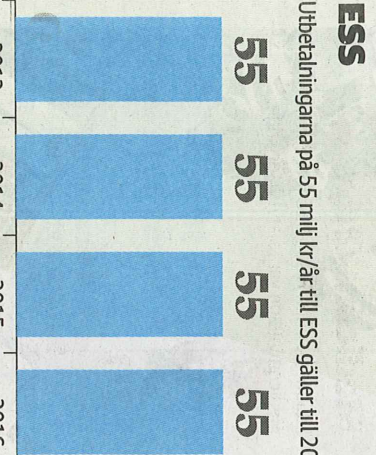
Hanseringa problem med att vissa områden växer mer än andra.

-Man kan välja attity-

ESS. Forskningsanläggning som bygger på spallationsteknik, väntas öppna 2019.

Studenter med olika fakultetsanslag

ESS

Utbetalningarna på 55 milj kr/år till ESS gäller till 2023.

källor: "Strukturlanplan i Lund NE/Brinnshög" och "Science Village ramprogram" Stadsbyggnadskontoret 2013-04-05. (bebyggelsen är inte planerad i detalj ännu)

ES slukar alt

vi har vattenreningsteknik
kan vi inte tillhandahålla
versitet lever upp till den
fullt ut.

– Just nu önskar vi förbättra mycket i världen. Första och största är inte högrioriterat.

Lunds universitets vision

är "att vara ett universitet i världsklass som förstår, förklarar och förbättrar vår värld och människors villkor". Ann-Katrin Bäcklund tycker inte att Lunds uni-

FAKTA

Samhällsvetenskapliga fakulteten

■ **Tio institutioner:** Freds- och konfliktvetenskap, genus-

vetenskap, geografi, geogra-
fiska informationssystem,
humankologi, medie- och
kommunikationsvetenskap,
pedagogik, psykologi, rätts-
vetenskap, strategisk kommuni-
kation, utvecklingsstudier.

■ **Heldagsstudier:**
Cirka 5 700.

■ **Anställda:** Cirka 500.

**TEXT: CECILIA
NEBEL**
cecilia.nebel
@sydsvenskan.se

GRAFIK: JOHAN STRÖMBECK

@sydsvenskan.se

sociologi, samhällsgeografi,

service management/tjänstevetenskap, socialantropologi, socialt arbete, sociologi, statsvetenskap, strategisk kommunikation, utvecklingsstudier.

■ **Anställda:** Cirka 500.